

25. juuni 2024

Suurkoja lahend taotluste nr 20958/14 ja 38334/18 kohta - riikidevahelised kaebused

Ukraina vs. Venemaa

Artiklid 33 ja 46

Asjaolud

Kohtuasi käsitleb riikidevahelisi kaebusi, mis puudutab peamiselt sündmusi Krimmis, mis hõlmab Krimmi Autonoomset Vabariiki ja Sevastopoli linna. Ukraina valitsus väidab, et alates 27. veebruarist 2014, mil nad väitsid, et Venemaa teostas Krimmi üle ekstraterritoriaalset jurisdiktsiooni, vastutas Venemaa Föderatsioon haldustavade eest, mille tulemuseks on mitmed konventsiooni kohased inimõiguste rikkumised. Ukrainlased väidavad, et need haldustavad olid osa suurest, omavahel seotud poliitiliste repressioonide kampaaniast, mille viis ellu kostjariik, mille eesmärk oli lüüa igasugune poliitiline opositsioon ning millega kaasnes kodanikuõiguste ja -vabaduste süstemaatiline rikkumine. Ukraina valitsus väitis, et need inimõiguste rikkumised olid osa repressioonikampaaniast, mis hõlmas eelkõige inimeste kadumisi ning väärkohtlemist, ebaseaduslike kinnipidamisi, Venemaa kodakondsusest loobumise võimatust, Ukraina meedia ja ukraina keele mahasurumist koolides, eelvangistust ülerahvastatud tingimustes ning süüdistuste esitamist ja süüdimõistmist väljamõeldud süüdistustes ilma õiglase kohtupidamiseta.

EIK seisukohad

EIK leidis, et tal oli piisavalt tõendeid, eelkõige valitsuste vaheliste ja valitsusväliste organisatsioonide aruandeid, mida kinnitasid tunnistajate ütlused ja muud materjalid, järeldamaks väljaspool mõistlikku kahtlust, et vahejuhtumeid oli piisavalt palju ja need olid omavahel seotud, et moodustada rikkumiste muster või süsteem. Intsidentide tõhusa uurimise ilmne puudumine ja/või meetmete üldine kohaldamine kõigi asjaomaste inimeste suhtes näitas muu hulgas, et Venemaa ametivõimud on sellist tegevust ametlikult lubanud.

EIK rõhutas, et selline tegevus oli toimunud Venemaa õiguse täiemahulise kohaldamise kontekstis Krimmis. See olukord oli vastuolus rahvusvahelise humanitaarõigusega, mis näeb ette kohustuse järgida okupeeritud territooriumil juba kehtivaid seadusi, mis antud juhul oleks olnud Ukraina varem kehtinud õigus.

EIK tuvastas järgmiste konventsiooni artiklite rikkumised:

- artikkel 2
- artikkel 3
- artikkel 5
- artikkel 7
- artikkel 8
- artikkel 9
- artikkel 10
- artikkel 11
- artikkel 14
- protokoll nr 1 artikkel 1
- protokoll nr 1 artikkel 2
- protokoll nr 4 artikkel 2

¹ Lühiülevaates kajastatud lahendite valiku aluseks on EIK enda otsingumootoris avaldatud Legal Summary'd.

Samuti leidis EIK ühehäälselt, et Vene Föderatsioon ei olnud täitnud oma kohustusi, mis tulenevad konventsiooni artiklist 38.

Artikkel 41

EIK leidis, et õiglase hüvituse küsimus ei olnud otsustamiseks valmis.

[Lahend](#) (inglise keeles)

[Kokkuvõte](#) (inglise keeles)